

Маестра Константина Петкова. Щедрот на духа, обгърната с достойнство

Мария ДОБРЕВА,
Фондация "Вигория"

Няма добруджанец, който да не е чувал за село Пчеларово. Не само хора от този край, но и от цялата страна, а и от чужбина, знаят за това село. И причината е една жена, която продължава да провежда вълшебни срещи в село Пчеларово между хора на изкуството и ценителите на майсторството на изпълненията им. Но най-странното е, че тази жена е прехвърлила 80-те (години), че е била по широкия свят и е можела да остане там – в уредената чужбина, но „любов необяснима“ я връща в родната Добруджа. И там прави нещо, което никога до сега не е правил – тя превръща бащиния си двор в магнетичен подиум за изяви на известни имена от културните среди. От къде идва тази притягателна сила на това място. Едва ли ще мога да изброя всички фактори, които се смесват в една невероятна амалгама, обвита с духовен блясък, но знай кой фактор е най-ценния, за да се случват тези срещи. Това е Константина Петкова – Маестрата. Започнала своята кариера от Русенската опера тя е завършила оперно пеене в Държавна музикална консерватория „Санта Чечилия“ в Рим при Тито Гоби. Специализирала при прочутия диригент Херберт фон Караян във Залцбург, Австрия.

Солистка на „Виртуозите на Рим“, концертирала в Париж, преподавала в университета в Блумингтън, САЩ, играла седем сезона в Ню Йорк, в артистичния квартал Сохо. Движила се в кръговете на Игор Маркевич, Франко Ферара, Федерико Фелини, Антониони, Борис Христов, Кристо, Мария Калас, Баския. Участвала във филм на Виторио де Систи и Милош Форман, където играе главна роля. Има роли в два музикални филма, като в единия си партнира с Робертано Лорети.

Дълго е нейният професионален път, минал през Италия, Австрия, Франция, САЩ и Швейцария. След пенсионирането си се установява в Добруджа като създава артцентър в родното Пчеларово. И така почти тридесет години. Очаровани от атмосферата, която се създава в градината с цветя, шадраванчета, сечесты ъгли и „сцената“ – каменен плочник, заобиколен с живите декори от дървета, храсти и цветя, хората си тръгват обогатени, облагородени от съприкосновението с изкуството. Докоснати от високата класа на изпълненията, от деликатните и компетентни пояснения на домакинята, която е и медиатор между публиката, изпълнителя и твореца на произведението, които се изпълняват. С живо слово Константина Петкова вмъква между изпълненията разкази от своя

живот или пояснения, свързани с жанра и автора на творбата.

Вълнението за хората от публиката започва още с пристигането. Когато се види дългата редица от паркирани коли с български и чуждестранни табели по улиците около двора, когато отдалече ги посрещне паметната плоча с името на Цар Борис Трети и извисена над храстите огромна табела с дълъг списък от имена на личности, посетили този двор, това вълнение се засилва след това от непринудената близост на зрители и изпълнители. За да остане за дълго в спомените. В годините на ковид ограниченията в тази вече известна градината на село Пчеларово се случваха през лятото културни срещи, на които хората се стичаха без страх от близка дистанция. Когато започваха есенните прохлади, Белият дам приютяваше почитателите на изкуството. Задушната атмосфера в него от срещи на минало и настояще, се оказа най-артистичния декор за една трепетна сцена от живота на актьора Йвайло Захариев, който поиска ръката на приятелката си Станислава, след театралното представление. Вълнението от реалния „театър“ в живота на младата двойка се предава и на публиката. Присъстващите им се радват искрено. Със сигурност е имало и някой, който би искал да

Константина ПЕТКОВА

се окаже на тяхното място. Защото любовта е най-силното чувство, което ни дава сили да посрещаме трудните предизвикателства в живота, да творим, да градим в

материалния и в духовния свят. Точно мощният стимул на любовта е в основата на всички „необясними“ неща, които се случват в живота на Константина Петкова.

Целият й професионален живот отдава много време и сили, за да помогне на хората от родното си село и Добруджа. Купеният микрофон „Фолксваген“ от Швейцария, тя превръща в линейка – маха седялки и закрепя легло, защото кметството не разполага с линейка. Повече от година тя сама изпълнява и ролята на шофьор, превозвайки болни от селото до болниците в Ген. Тошево и Добрич на доброволни начала. Много са заслугите й и към Читалището на селото. Дарява 23 свои картини на художници от различни страни и създава картинна галерия. Предлага различни идеи за подобряване дейността на читалището. К. Петкова организира в селото международен фестивал, който е заснет от БНТ. Във фестивала вземат участие и швейцарски изпълнители с алпийски рокове, хор от Варна, оркестъра на музикалното училище във Варна и голям смесен хор от Молдова. Паметна остава и обиколката й заедно с Елка Йовкова, дъщерята на Йордан Йовков, по добруджанските села. Където

на стр. 6

Рекордно нисък брой на регистрираните безработни през септември в Силистренско

Равнището на регистрираната безработица (изчислено като дял на регистрираните безработни лица в бюрата по труда в областта от икономически активното население на възраст 15-64 г., установено при Преброяване 2011 г.) през м.септември в област Силистра е 7,4%. Спадът на годишна база е с 1,0 п.п. Равнището на регистрираната безработица в страната през септември 2022 г. е 4,2%.

Регистрираните безработни от област Силистра (в бюрата по труда в Дулово, Силистра и Тутракан) в края на месец септември са 3380, което е с 445 или с 11,6% по-малко в сравнение с година по-рано.

По общини регистрираната безработица в абсолютен брой и относителен дял има следния вид: най-високо е равнището на безработица в община Кайнарджа – 24,0% /374/, следвана от Главиница – 18,8% /620/, Ситово – 15,9% /240/, Алфатар – 13,8% /137/, Дулово – 7,9% /768/, Тутракан – 4,9% /258/ и най-ниско в Силистра – 4,2% /983/.

През м.септември 2022 в трите ДБТ в областта са регистрирани нови 475 безработни. Регистрирани са и 76 търсещи работа лица от групите на заетите, учащите и пенсионерите.

През м.септември броят на започналите работа регистрирани безработни е 339.

Своео ново работно място чрез бюрата по труда са намерили и други 32 лица от групите на пенсионерите, учащите и заетите. През м.септември най-голям е дялът на започналите работа в сектора на образованието – 21%. Следват търговията – 13,7%, държавното управление – 10,8%, преработващата промишленост – 10,5%, селско стопанство – 6,5%, строителството – 5,9% и др.

През м.септември 81,0% от започналите работа са устроени в реалната икономика. Други 65 безработни от рисковите групи са били назначени на субсидирани работни места-20 по мерки за заетост, 23 по програми за заетост и 22

по схеми на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР).

Заявените работни места на първичния пазар на труда в област Силистра през септември са 153. Най-голям дял свободни работни места в реалната икономика са заявени в образованието (36%). Следват преработващата промишленост (15,0%), търговията (11,1%), държавното управление (10,4%) и др.

Най-търсените от бизнеса професии през месеца са: преподаватели, персонал, полагащи грижи за хора, продавачи, чистачи, работници в добивната и преработващата промишленост, длъжности за войници и др.

Един БАЩА, се нуждае от нашата помощ и подкрепа. След неуспешно онкологично лечение в България му предстои да продължи своята борба за живот в клиника в Турция. Направените му изследвания и прегледи там дават основание на лекарите да дадат гаранции за успешно лечение. Средства, необходими за лечението са около 70 000 лв., които са непосилни за него и семейството му. Отправяме АНЕЛ към хората с големи сърца да подкрепят Анатолий в тази борба!

ЗОВ ЗА ПОМОЩ!

Анатолий Илиев от гр. Тутракан е с диагноза "Вторично злокачествено новообразуване на черния гроб". За да продължи лечението на коварната болест са необходими още 30 000 евро.

Нека га помогнем! Освен в кутиме поставени в Салон за красота „Смугло А“, в бензиностанция „Крузи“ и магазин „Модерна фурна“, можеме га дарим средства за лечението по сметка на:

ЦБК
BG46CECB979010B5846000
CECBGSGF
Титуляр: Анатолий Димитров Илиев

поставки за пътнотранспортни произшествия.

Ще се осъществява контрол и за даване от водачите на ППС предимство на пешеходците на пешеходните пътеки.

Ще бъде отбелязан и Световният ден за възпоминание на жертвите от ПТП, който тази година е на 20 ноември (неделя).

Кампанията „Безопасно шофиране през зимата“ е планирана през периода 21 – 30 ноември 2022 г. Тя е насочена към контрол на техническата изправност на автомобилите и на осветителните системи.

От пътна полиция обръщат специално внимание на водачите на моторни превозни средства, които трябва:

- да сменят гумите с подходящи за зимни условия или с дълбочина на протектора не по-малка или равна на 4 мм;

- да проверят изправността на

всички светлинни източници на превозното средство;

- да се движат с изправна стъклопочистваща система.

По време на акцията ще се провеждат специализирани полицейски операции по трите направления, като независимо от обявените теми на кампанията при установяване по време на акцията на нарушения на ЗДВП и на други нормативни актове спрямо нарушителите ще се взема отношение.

По време на акция „Зима“ е планирано и извършването на оглед за състоянието на пътните настилки, сигнализацията с пътни знаци и пътна маркировка

и осветеността на участъците от уличната мрежа с повишена опасност за пътнотранспортни произшествия. При необходимост ще бъдат изготвени предписания до собствениците на пътя.

МВР стартира традиционната акция „Зима“

От 1 до 30 ноември 2022 г. на територията на страната се провежда традиционната акция „Зима“. Тя се провежда по инициатива на Съюза на българските автомобилисти в партньорство на Българския Червен кръст и други държавни институции.

Предвидени са три кампании, които и тази година са със следните акценти:

От 01 до 10 ноември 2022 г. – кампания „С безопасно пътно превозно средство през зимата“, насочена към водачите на ППС – велосипеди, превозни средства с животинска тяга и др. Акцентът е извършване на проверка на светлините за тяхната изправност в съответствие с нормативните изисквания при регистрация и пререгистрация на ППС. Планира се съвместно с органите на местната власт

извършването на проверки за наличието на регистрация, както и за изправността на светлострателната сигнализация на ППС с животинска тяга и на малогабаритната селскостопанска техника. Проверките в това направление ще продължат и след приключване на акцията.

Контролът в този период ще бъде насочен към:

Спазването на въведените ограничения за движение на велосипеди, индивидуални електрически превозни средства, ППС с животинска тяга и селскостопанска техника по определени пътища или участъци от републиканската пътна мрежа;

Недопускане движение по пътищата и улиците на технически неизправни ППС без необходимото оборудване;

Недопускане движението извън населените места, през

тъмната част на денонощието и при намалена видимост на велосипедисти без светлоотразителна жилетка;

Недопускане движението на водачи на индивидуални електрически превозни средства в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост без светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъдат лесно забелязани, или без каска, ако водачите са на възраст до 18 години;

Недопускане движението през тъмната част на денонощието на водачи на ППС с животинска тяга без светлоотразителни жилетки;

Недопускане управлението на велосипеди по магистралните пътища.

Кампания „Пешеходци, пътници и водачи за толерантно на пътя“ стартира от 11 и про-

дължава до 20 ноември 2022 г.

Контролната дейност на пътна полиция в тази десетдневка ще бъде насочена към превенция над поведението на пешеходците и пътниците, както и над водачите, неосигуряващи предимство на пешеходците.

Ще се извършва активен контрол за спазване от пешеходците на правилата за безопасно пресичане на платното за движение.

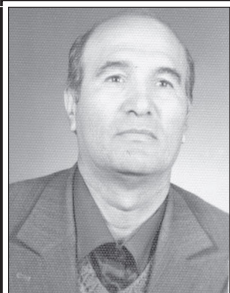
Специално внимание ще се обръща на пешеходците, които най-често и в населени, и в извъннаселени места се движат неправилно в тъмната част на денонощието (при сумрак или на неосветени или слабо осветени участъци).

Ще се взема отношение спрямо пътници, пътуващи на нарушение на ЗДВП, и които с поведението си създават пред-

ПОЕТИЧНО

ПОЕТИЧНО

ПОЕТИЧНО

**Хабил
ЮСУФ**
гр. Тупракан

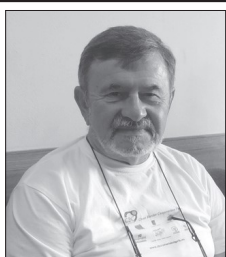
Аз съм шофьор

Ден и нощ съм по пътища,
какво не съм видял като ходя...
Вижте, че съм в едно барче -
аз съм шофьор, аз съм шофьора.

Впрегнах железния кон,
никой не знае с колко карам на ден.
Животът ми минава много бързо за ден.
Аз съм шофьор, аз съм шофьора.

На пътя не съм оставил хора -
ако ми вдигне ръка, с къса пола
като славеи аз ще пея -
аз съм шофьор, аз съм шофьора.

Отзад кат' ми свирна
олеле мале - замина ми талона...
На шофьорлъка - край вече...
Аз бях шофьор, аз бях шофьора.

**Андриан
ВАСИЛЕВ**
гр. Русе

Вълноломът

По мокрия ми гръб хлапето бяга,
не се обръща, стига фара първо,
а майката след този юначага
във мократа си рокля се препъва.
Не бързай, мамо! Нека поостане
там, на носа на кораб, пред вълните,
прег люлката покритата с морска пяна,
прег красотата гива, страховита...
Изсвирва корабът протяжно, дълго,
остава зад кърмата бавно молът,
морякът от момчето босоного
намира тайно на свети Никола.
На бронзовата пейка, в мой'та сянка,
на завет от вълните неуморни
е сегнал стар моряк. Дочува склянка*
и вижда нещо там, зад хоризонта,
а малчуган катери се крадливо,
от гядо си се мъчи да отпори
лула от бронз със пръсти пакостливи...

склянка* - корабна камбана

**Хабил
КУРТ**
с. Босна

Пърилика

Последните дни на есен,
на един клон вече оголен
видях да виси плог-самотен
съвсем узрял и привеген
вече за земен поклон...
Пуска ми се в този миг
да свия тъжна песен,
но спря ме мисълта,
че такава участ и за мен
ще настъпи някой ден...
Или от старост,
или по канон-божествен
ще бъде сломен
и пристана-вечен
ще получи и от мен
мълчалив поклон!

Маестра Константина Петкова. Щедрост на духа, обгърнатата с достойнство

от стр. 1

е отсядал писателя. Събират автентични спомени. Решават да направят нещо, което до сега не е правено – да представят поезията на Йордан Йовков в мелницата в с. Росен, където писателя е бил учител. В тази мелница Йовков често е минавал, наблюдавал и слушал разговорите на селяните, които стават и първообрази на много от героите му. Тогавашните власти (1988 г.) обаче не разрешават да се проведе това културно събитие в мелницата. Минава време и през 2016 г. с.

Пчеларово се обива с още една слава. В артцентъра на К. Петкова за първи път в България, а според внука (Боян Попов) на Йовков, и в света, се провежда прочит и запознаване с поезията на Йордан Йовков, непозната дори и на много литератори. Около 30 стихотворения са представени от артиста Димитър Ялнъзов на фона на подходяща музика и прекрасния литературен анализ на д-р Кремена Митева, литературен изследовател и главен уредник на Дом-паметник „Йордан Йовков“ в гр. Добрич.

С майчина грижа смелата добруджанка се заема да превърне бащиния си двор в привлекателно място за работа с бъдещи певци. Построява и акустична „зала“ – бивш склад, който след ремонт се превръща в място за обучение, с пияно, добра акустика, подходящ интериор. Младите хора получават безплатно пребиваване – храна, спане, уроци по певческо изкуство и сценично поведение. Срещу своята щедрост на духа маестра Петкова не иска нищо. Тя е щастлива от успехите на своите възпитаници по сцените у нас и в чужбина. Нищо, че някои не са се „върнали“ да я благодарят. Но дори и те са получили ценния урок, че изкуството иска жертви, иска висока самодисциплина, че не трябва да спира самоусъвършенстването, че артиста трябва да уважава публиката си, хората. Трудно е да опознаем цялата сложност на такива личности като Константина Петкова. Много хора се възхищават от всичко, което е правила през живота си, от уменията ѝ да се вписва в богатата палитра на културния живот в един дълъг период от време, когато светът след Втората световна война е залагал много на културата, като средство за едно по-добро бъдеще на човечеството.

Всеки читател на автобиографичната книга на Константина Петкова, „Това, което чух, видях и преживях“ (издателство „Фамат“, София, 2022 г.), остава смаян от присъствието на много имена на видни артисти и режисьори, с които е работила или са били нейни съвременници, и е познавала техните изпълнения и творби. В това море от имена, дати и събития, авторката ни повежда с таланта на умел разказвач. Книгата ѝ обединява в компактен вид това, което тя винаги е споделяла със

своите слушатели, когато са я канели на срещи или във връзка с други поводи – на тържества, на летните срещи с известни изпълнители в с. Пчеларово или на зимните срещи в нейния апартамент в Добрич, също с културна насоченост. През последните три години, които бяха необичайни заради ковидограниченията и започването на военната операция в Украйна, благодарение на твърдата последователност в проектите си, г-жа Петкова не само продължи тези летни културни срещи, но те се отличиха и с изключително голяма посещаемост, и с ярки имена на изпълнители от различни жанрове. Публиката в с. Пчеларово през годините имаше възможност да се срещне на живо с изпълненията на много наши артисти, известни на българските и чуждестранни сцени. Започва се с Вели Чаушев, за да продължи редицата от известни имена от миналото, та до наши дни: Захари Медникарров, Гинка Станчева, Жоржета Чакърова, Емилия Радева, Васил Петров, Теодоси Спасов, братя Владигерови, Стефан Вълдобрев, Елена Божкова и Полина Паунова от фолклорната формация „Мистерия на българските гласове“, Васко Кръпката, Камелия Тодорова, Антони Дончев, Мирослава Кацарова, Мария Касимова, Йоана Букowska и др. Рашко Младенов, директор на Сатиричния театър е гостува на К. Петкова с целия си състав, когато две години по-друд са изнасяли представления в Добрич – около 50 човека са обядвали в градината на голяма трапеза, изпълнена с вкусни гозби по рецепти на домакинята.

Богат е списъкът от имена и дати за сезон 2022 г. Проектът „Срещи с изкуството в артистичния дом на маестра Константина Петкова“ тази година се реализира с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по т.нар. „Програма за възстановяване и развитие на частни културни организации“. Въпреки че нарастващата тежест на годините и намалената подвизност си

казват своята дума, тя не намали ангажираността си и тази година. През всички години, откакто артцентъра съществува К. Петкова учи на нещо много важно – че сме взаимно свързани, че изкуството служи на хората и ги обогатява. Уважавайки другите и раздавайки щедро от своите компетенции, тя безмълвно изисква от незнаещите, че добрите взаимоотношения се нуждаят от еквивалентност и съхраняване на човешкото достойнство. Истински подарък от небото бяха за нея хората, които всесотдайно ѝ помагаша както в личния живот, така и при реализирането на културните мероприятия. Почистването и поддържане на градината и помещението на постройките, поддържането на фейсбук страниците и сайта на фондация „Константина Петкова“, подготовката на обявите за културните прояви, поставянето на текста на автобиографичния

изказ за живота ѝ в електронен вид и ред други дейности изискваха участието на съмишленици, на които Константина е безкрайно благодарна.

Константина Петкова е носител на различни награди, между които „Златен век“ – на Министерството на културата и „Златна лира“ – на Съюза на българските музикални и танцови дейци.

Съхранила своята детска искреност и доброта, тя е вече много близо до своята 85-годишнина. Един житейски път изпълнен с много труд, усърдие за личностно развитие, но и с много приятели, почитатели и ценители на нейната всесотдайност към изкуството и щедрост на духа. Нека пожелаем на маестра Константина Петкова здраве, спокойни старини, удовлетворение от изпълнения дълг към родния край и... да продължава да пише.

